

ДИСКУСИОНЕН ФОРУМ

„ЗНАНИЕТО Е ОТГОВОРНОСТ“

7 – 8 декември 2023 г.

**ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА МОДЕЛА НА
ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЪРВОНАЧАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА
КАНДИДАТИТЕ ЗА МЛАДШИ СЪДИИ**

Срок на задължително първоначално обучение - 36 месеца

ЕТАП 1

Обучение с практическа насоченост (6 месеца) в Националния институт на правосъдието

12 МЕСЕЦА

Практическо обучение - стаж (6 месеца) в:

- районния съд в седалището на окръжния съд по местоназначение - 3 месеца;
- окръжния съд по местоназначение - 3 месеца

ЕТАП 2

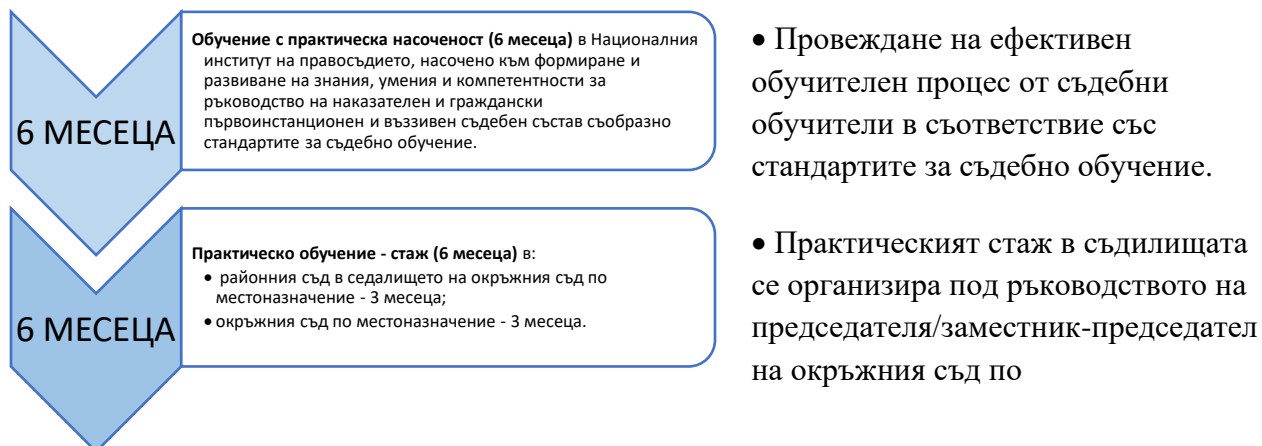
24 МЕСЕЦА

Обучение на работното място в рамките на изпълнение на длъжността младши съдия в окръжния съд по местоназначение

Основни характеристики на предложения модел

1. Срокът на задължителното първоначално обучение се увеличава от 9 месеца на 36 месеца.
2. НИП отговаря за провеждането на ефективния обучителен процес в цялост (във всички етапи на 36-месечното задължително първоначално обучение).
3. Въвежда се установената добра практика от Европейската мрежа за съдебно обучение поне 50% от първоначалното обучение да се провежда под формата на стаж и обучение на работното място.
4. Утвърждава се разбирането за стажа и обучението на работното място като **практическа част от единния процес на обучение с първостепенна цел - формиране и развиване на компетентности, идентифицирани в стандартите за съдебно обучение на НИП.**
5. Прилага се **подход на индивидуализация на обучението** във втория етап, когато се провежда на работното място под ръководството на наставник, като се отчита конкретния професионален опит, придобити умения и компетентности на младшия съдия.
6. **Засилено сътрудничество** на базата на **споделена отговорност** между НИП, председателите на окръжните съдилища и наставниците в планирането, подготовката, провеждането и оценяването на обучението на работното място в съответствие със стандартите за съдебно обучение. Още в началото на задължителното първоначално обучение се изгражда **връзка на подкрепа, доверие и взаимодействие** между наставниците, обучаемите и НИП.

Методика и оценяване на обучението през първия етап (12 месеца)

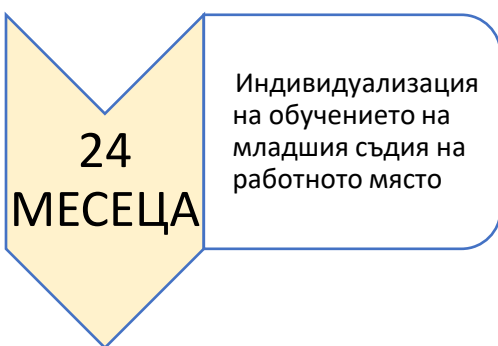
местоназначение. За изпълнение на програмата на стажовете отговарят наставниците в районните и окръжните съдилища.

- Прилагат се методите на **текущо (формиращо) оценяване** на обучаемия в хода на обучителния процес по точкова система/система с признаване на кредити. Основен инструмент на формиращото оценяване е **електронното портфолио**, документиращо поставените задачи на стажант-съдията, изготвените от него проекти на актове, попълнени тестове и въпросници в хода на обучението, както и констатациите и докладите на съдебните обучители и наставниците.

- **Формиращото оценяване се извършва от:**

- съдебните обучители в обучителните дейности, проведени в НИП на базата на тестове, въпросници, изготвени проекти на съдебни актове, участие на обучаемия в симулации, ролеви игри и т.н.;
- наставниците, въз основа на изготвените проекти на актове и поставени задачи по време на практическите стажове.

Методика и оценяване на обучението през втория етап (24 месеца - от 13 до 36 месец на обучението)

Младшият съдия, назначен в окръжния съд по местоназначаване, продължава да развива практически умения и компетентности, свързани с:

- функциите му като член на въззивен състав;
- ръководство на първоинстанционен съдебен състав.

Програмата за задължително обучение през този етап се провежда на работното място под ръководството на определения от съда наставник, като се вземат предвид документираните в електронното портфолио констатации и предложения, направени през първия етап от съдебните обучители и наставници, както и професионалните интереси на обучаемия. Индивидуалното наставническо обучение на работното място като основен метод на обучение се съчетава с участие в краткосрочни обучителни дейности на НИП, програма HELP на Съвета на Европа, Европейската мрежа за съдебно обучение и др.

Наставниците прилагат методи и инструменти на **формиращо оценяване** на базата на изпълнените от младшия съдия задължения за подготвяне на актове, както и въз основа на показаните умения и компетентности в работна среда, вкл. спазването на етичните правила, умения за работа в екип и комуникационни умения. Наблюденията и констатациите на наставника се документират в електронното портфолио. При необходимост наставникът прави предложения за включване на младшия съдия в

подходящи обучения в НИП, регионални обучения, вкл. и провеждане на обучителни сесии на работното място със съдебни обучители по идентифицирани проблеми.

В края на 36-месечния срок на задължително първоначално обучение НИП организира **обобщаващо (финално) оценяване** на базата на документираните резултати и констатации в електронното портфолио и събеседване на комисия от съдии с младшия съдия. Комисията решава дали той е придобил необходимите умения и компетентности за ръководство на първоинстанционен съдебен състав.

ДИРЕКТОР (п)

МИГЛЕНА ТАЧЕВА